

El llenguatge Més aviat que no pas

6/VII/1948

Vet ací unes construccions que podem considerar ben genuïnes i pròpies de la nostra llengua i de les quals trobaríem fàcilment exemples en els nostres millors escriptors: Hi havia més aviat negligència que no pas mala fe. Més que no pas un problema polític era una simple qüestió d'ordre públic. Els qui mouen brega són més aviat els del raval que no pas els de la plaça.

Actualment, i cada vegada més, aquestes construccions es veuen substituïdes, en el llenguatge que podríem anomenar periodístic, per les següents: No hi havia tant mala fe com negligència. No era tant un problema polític com una simple qüestió d'ordre públic. Els qui mouen brega no són tant els de la plaça com els del raval.

Cal interrogar-se sobre la legitimitat d'aquestes innovacions i, especialment, sobre la seva conveniència. Es evident, això sí, que les primeres són d'una bondat irreprotxable i que aconsegueixen d'expressar, amb tota precisió, un significat més aviat complex. Per tant, no sembla pas encertat l'acolliment que es dona a unes construccions concurrents que tendeixen a eliminar-les, sense, és clar, que els usuaris en tinguin el més mínim esment.

Dues oracions com Hi havia tants llibres de lectura com llibres d'història i Aquesta obra és tant un llibre de lectura com un llibre d'història no indiquen pas sentits anàlegs. En la primera s'expressa una comparació d'igualtat. En la segona s'indica més aviat una simultaneïtat o concurrència de conceptes. Però si diem Aquesta obra No és tant un llibre de lectura com un llibre d'història sembla que hom es limiti a negar aquesta simultaneïtat o concurrència. En canvi, si diem Aquesta obra és més aviat un llibre d'història que no pas un llibre de lectura s'afirma clarament que, contra el que potser era d'inferir, un concepte o determinació ultrapassa l'altre, sense que aïhora es pugui negar la validesa del segon.

Albert Jane